

Leoš Šedo

**Beatles
přistanou
v Praze dnes
večer**

**THE
BEATLES**

Upozornění

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.

Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Galén

Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5

www.galen.cz

© Galén, 2011

Leoš Šedo

**Beatles
přistanou
v Praze dnes
večer**

GALÉN

Všechna práva vyhrazena.

Tato publikace ani žádná její část nesmí být reprodukována,
uchovávána v rešeršním systému nebo přenášena jakýmkoli způsobem
(včetně mechanického, elektronického, fotografického či jiného záznamu)
bez předchozího souhlasu nakladatelství.

© Leoš Šedo, 2009

Photos © Vlastimil Třešňák, 2009

Preface © Jiří Černý, 2009

© Galén, 2009

ISBN 978-80-7262-743-1 (PDF)

ISBN 978-80-7262-744-8 (PDF pro čtečky)

Vidiny posázavského rockového lékaře

Patří k mým nejčtenějším autorům. Opravdu.

Už od svých devatenácti let, kdy mi uctivě a tiše přinesl maturitní práci *Texty a textaři české pop music*. Líbila se mi, nicméně podobných jsem předtím i potom četl několik.

Pak se ohlásil už jako zubař. Na ně mám ještě přísnější měřítko, jednoho normalizačního exulanta. Jezdíval jsem za ním až do Salcburku. Však je taky Martin Jirsa zubařským Karajanem.

Do Posázaví ovšem je to jednak blíž, jednak i Leoš Šedo je, no, alespoň Barenboimem. Že nepřestal psát, jsem zjistil, až když mi donesl povídku *I Saw Them Standing There*. Než jsem mu stačil nějak chytřeji říct, že ta je teda vážně dobrá, hlásil — uctivě a tiše — její úspěch v mezinárodní soutěži.

Začal jsem číst i jeho rockerské profily v *Xantypě*. Výběrem informací a neodkroukaným názorem mě pokaždé zaujmou víc než většina článků jiných hudebních publicistů.

Nad Šedovým románem *Kleště* mě několikrát napadlo, jak samozřejmě a neupoceně autor drží tvar příběhu, vypravěčské tempo a přesné obrysy různých jazykových vrstev. Což jsem mu z jakési patientské rozpačitosti opět nedokázal jasně říct. Možná mi bylo i zatěžko zvyknout si, že z teenagera se stal otec dvou dcer a úroveň jeho psaní přesáhla onen stupeň, kdy povzbuzovat je důležitější než pochybovat. O čem? Třeba jestli literární vytříbenost *Kleští* někde nepotlačuje prvotní autorskou nadšenost, překotnost.

Co napíšu do téhle předmluvy, jsem moc nevěděl, ani když už jsem měl rukopisy tří rockových povídek v ruce.

Pak ale propuklo moje spontánní čtenářské vytržení nad posázavským reportérem, prozaikem a esejistou: při nové, od základů předělané verzi oné původní, „vítězné“ beatlovské povídky, tentokrát s názvem *Beattles přistanou v Praze dnes večer*.

Takhle vypadají mistrovské časopisecké povídky. Tempo story. Nemohu se dočkat další kapitoly, bojím se o jednotlivé postavy. Rozumím jejich nadějším a trápením jako svým vlastním. Musím se štípat, abych si připomněl, že Šedo tenkrát ještě ani nežil nebo nemohl té době rozumět. Že to, co jako by vypadlo z mého životopisu, jsem přece jemu ani jiným nikdy nevyprávěl. Jak může vidět nejen do svazáckých a redakčních sekretariátů, ale dokonce i do poměrů na katedře hudební vědy?

K vypravěčskému talentu, kameramanskému smyslu pro detail a dialogické úspornosti si Šedo totiž vypěstoval i znamenité umění reportérské, jakému nás učival František Gel: něco zjistit a přinést to zpátky. Šedo shromažďuje fakta jako bobr a staví z nich historické souvislosti i „malé příběhy“.

Přitom mě ani ve svých nejbujnějších futuristických vidinách monstrózními roboty neubíjí, i tam zůstává lékařem. (Nejen zubním.)

Čím je Škvorecký pro jazz, tím začíná být Šedo pro rock.

Jiří Černý

Beatles přistanou v Praze dnes večer

| **Big beat** |

Praha, podzim 1965.

Těžký vzduch v malém sále rytmicky vibroval přívalem decibelů.

Rozkmitán membránami reproduktorů a baterií bicích, hrnul přes hlavy nadšeného publika vlnu zahroceného zvuku dusajícího těžkými kopyty nabuzených basů.

Rychloruký bubeník, tři kytaristé, na samém kraji pódia zpěvák s ústy přilepenými na mikrofon. Pětice vyzábělých šamanů, do jejichž tváří vane smršť dychtívého obdivu přihlížejících.

Řady sedadel zaplněné do posledního místa mnohohlavým davem. Vlní se a houpá, několik postav pod pódium tančí — ruce, nohy a těla v trhavém rytmu. Pár postarších pořadatelů s páskami na rukávech nevraživě sleduje publikum i vlasaté muzikanty. S marnou závistí okukují mladé dívky, zakysle závidí rozjívené tlupě energii, mládí a radost z rachotivé hudby.

Scénu polévá záře barevných reflektorů, postavy hudebníků podobné čertům v pekle, teplota pomalu stoupá výš a výš. Hudba je divoké zvíře zavřené v kleci. Nahoře dole, napravo nalevo — celý prostor vyplňuje pulzující vata, jejíž jméno vykřikuje velkými písmeny plakát před vchodem do sálu: BIG BEAT!

Úplně vzadu, za poslední řadou židlí, postávají dva muži. Nemají sice pořadatelské pásky, mladší z nich má ale ve tváři podobně nerudný výraz rozpouštějící se v rezignovaném znechucení. Zdá se, že se tu ocitl omylem, dost možná nějakým zlomyslným nedopatřením. Odvrací se, občas zakryje uši dlaněmi.

Tohle má být hudba?! opakuje si v duchu. Zmučené ucho vyčítavě zaznamená pár falešných tónů kytary, škobrtnutí ostinálně dusající basy a intonační nejistotu zpěvákovy forsírovaného hlasu. Jak dlouho to ještě bude trvat?

Má pocit, že je v pasti. Připadá si jak v temné, dusné kovárně, nahluchlí tovaryši třískají a hulákají, co jim síly stačí. Nebylo by lepší odejít?

Otočí se. Ta, která je sem přivedla, nadšeně sleduje produkci. Rozhodne se vydržet do konce...

Konečně závěrečný akord zanikající v nadšených ovacích, tleskání, dupání a pískotu. Publikum si žádá přídavek, potom už koncert definitivně končí.

Vosí hnízdo pod pódiem rozhodně nesouhlasí, několik nadšenců vyskakuje na židle a vyvolává jména muzikantů.

Pár židlí povolilo, vztekli pořadatelé nevybíravě vyklízejí sál a venku u chodníku přibrzdilo modrobílé policejní auto...

Lac Léman, konec srpna 1938.

Teplý den pozdního léta, jasné nebe, od jezera vane svěží vítr.

Vysoký štíhlý muž kráčí zvolna po břehu, za ruku drží malého chlapce. Pozorují plachetnici brázdící zčerenou hladinu, loď se vzdaluje a vítr, který se opírá do napnuté plachty, odnáší slova jejich rozhovoru.

Na chvíli se zastaví. Muž sáhne do kapsy, na dlani se mu zaleskne zlatý řetízek. Skloní se, políbí syna na tvář a zavěsí mu řetízek kolem krku. Chlapec dvěma prsty uchopí drobný přívěsek ve tvaru šesticípé Davidovy hvězdy, zblízka jej prohlíží. Jeho tvář má zamyšlený výraz. Pak vzhledne vzhůru k otci a usměje se.

Oba se otočí za známým hlasem. Chlapec se rozběhne k matce, obejmě ji a v té samé chvíli zazní z okna blízkého domu gramofon. Z praskání drážek vystupuje veselá melodie a hlas Maurice Chevaliera opěvující roztomilou Valentinu...

Přichází fotograf, smeká klobouk a připravuje aparát. Paprsek světla vykreslí ve zlomku času obraz na citlivou vrstvu filmu: záblesk úsměvu, prchavou chvíli štěstí, pocit bezpečí a vzájemné lásky...

V nejstarších Davidových vzpomínkách byl pokoj pražské vily, veliký pokoj s bílým klavírem, na který hrávala matka.

Davidův otec bral její lásku k hudbě s velkorysým nadhledem. S lehkým pocitem sebeobětování ji doprovázel na koncerty, splnil i její velké přání v podobě skvělého nástroje značky Steinway.

Davida předurčil k převzetí rodinné firmy. Rozhodně nebyl nakloněn jiné představě o synově budoucnosti, nevěnoval pozornost tomu, co tak silně vnímala matka: okouzlení malého chlapce hudbou.

Dokázal nehnutě sedět a poslouchat, když hrála. Nikdy se nestalo, že by se zvedl a odešel ke svým hračkám nebo vyběhl do zahrady, když kolem protékala krásná hudba vyvolávaná z útrob velkého nástroje matčinými něžnými rukama.

Občas si lehl přímo pod klavír. Zdálo se mu, že tóny přicházejí odkudsi z nebe, zavřel oči, nebe se rozestupovalo a on vyplouval hudbě naproti...

Miloval Obrázky z výstavy s opakovaným motivem promenády, po kterém přicházely jednotlivé části s pohádkovými názvy: Skřítek, Tanec kuřátek, Chatrč baby Jagy...

První lekce klavíru mu dávala sama. Zaznamenala synův dokonalý sluch a skvělou hudební paměť. Pak začala hledat — jak se vyjádřila — učitele přiměřeného synovu talentu...

Nebe nad Lac Léman se zatáhlo a vzduch se ochladil. Vítr zesílil a začloulal s nimi v prudkém poryvu. Všichni tři se pevně objali.

Jako by náhle před sebou viděli přes prostor a čas, už za pár týdnů a jen pár set kilometrů odsud! Chladný vítr prolétne městem, velký dům a kolem stolu čty-

ři muži. Sklánějí se nad listinou dohody, je konec září a venku tmavá noc...

Samuel Kohn byl bohatý, elegantní a sebevědomý muž. Adolfem Hitlerem, tím uřvaným kaprálem, okázale pohrdal. Jeho vyhrožování nebral příliš vážně, v duchu si představoval britská a francouzská vojska drtící pluky wehrmachtu.

Svých představ se vzdal, když poznal, že nebudou válčit kvůli malé zemi, kterou nikdo nezná...

Nechal ve Švýcarsku ženu se synem a odjel do Čech, aby zachránil rodinnou firmu. Horečně pracoval a odkládal datum definitivního odjezdu.

Až když jednoho březnového dne roku 1939 Hitler přišel do Prahy, Samuel Kohn poprvé připustil, že uřvaný kaprál představuje skutečné nebezpečí. Ze všech stran slyšel: uteč!, ale svůj odjezd zcela nepochopitelně stále odkládal. Konečně se sbalil a vydal na cestu. Končila v bráně slibující osvobození prací. Arbeit macht frei.

Ta brána jej definitivně odstříhla od jeho bohatství, elegance i posledního zbytku sebevědomí...

David prožil s matkou ve Švýcarsku sedm let a v Bremgartenu, malém městě blízko Curychu, začal chodit do školy. Naučil se dokonale německy a francouzsky, pilně cvičil na klavír. Bydleli ve skromném bytě, nenápadný dům blízko náměstí, druhé patro. Zvykl si tam a po pražské vile se zahradou se mu příliš nestýskalo. Dokonce nijak nejásal, když matka s rozzářenýma očima prohlásila: válka skončila, vrátíme se domů!

Koncem léta vystoupili z vlaku na Wilsonově nádraží. Cesta byla zdlouhavá, doprava přes území zničená válkou sotva začínala fungovat. I Praha nesla válečné šrámy, ale vcelku zůstala zachovaná. Ulevilo

Obsah

Vidiny posázavského
rockového lékaře
předmluva Jiřího Černého | 7 |

Beatles
přistanou v Praze
dnes večer
| 11 |

Rock and Roll Music
| 97 |

Plyn
| 115 |

Poznámka autora | 187 |

Leoš Šedo

Beatles přistanou v Praze dnes večer

První vydání v elektronické verzi

Vydalo nakladatelství Galén, Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5

Editor Lubomír Houdek

Odpovědný redaktor Miloš Voráč

Předmluva Jiří Černý

Obálka a fotografie v textu Vlastimil Třešňák

Foto autora na záložce Vladimír Trmal

Typografie a sazba Petra Veverková, DTP Galén

G 291026

www.galen.cz